

İmalat sanayisinde daralma hızlandı

İMALAT sanayisinde daralma Mayıs ayında hızlandı. İstanbul Sanayi Odası (İSO), Mayıs ayına ilişkin imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verilerini açıkladı. Verilere göre imalat PMI Mayıs ayında yüzde 48.4'e geriledi. Böylece imalat PMI üst üste ikinci ayda da eşik değer olan 50'nin altına kaldı. İmalat sektöründe Mayıs ayında görülen zorlu talep koşulları yeni siparişler ve yeni ihracat siparişlerindeki düşüşün kuvvetlenmesine yol açtı. Ancak istihdam üst üste dördüncü ayda da gerilerken bazı şirketler, iş gücünün azalması nedeniyle işten ayrılan çalışanların yerine yeni kişileri işe alma konusunda isteksiz kaldıklarına işaret etti. Öte yandan enflasyon kaynaklı baskıların hafiflediği yönünde işaretler devam etti, girdi ve fabrika çıkış fiyatlarında Mayıs'ta çok daha düşük oranda artış kaydedildi. (REUTERS)

Siparişler yavaşlıyor

İmalat **sanayi** performansı göstergelerinden **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Nisan 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49.3 olarak gerçekleşen manşet PMI, mayısta 48.4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değeri 50'nin altında kaldı. Son veriler sektörün faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ılımlı olmakla birlikte 2024 başından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Firmalar özellikle yeni siparişlerde keskin bir azalma yaşandığını ve düşüşün ocak ayından bu yana en yüksek oranda olduğunu bildirdi. ● EKONOMİ SERVİSİ

İmalat PMI mayısta 48,4'e düştü

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta 48,4'e geriledi. **İSO Türkiye** İmalat PMI anketinin Mayıs 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49,3 olarak gerçekleşen manşet PMI, mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değer 50'nin altında kaldı.

SİPARİŞLER YAVAŞLADI

Mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı. Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı. Öte yandan hem girdi maliyetlerinin hem de nihai ürün fiyatlarının çok daha düşük oranlarda artması, enflasyonist baskıların mayıs ayında da hafiflemeye devam ettiğini gösterdi. **İSO Türkiye** Sektörel PMI raporuna göre, mayıs ayında üretim, takip edilen 10 sektörün sadece 3'ünde

artış gösterdi. Yine de bu durum, üretimini artıran sektör sayısının 2 olduğu nisan ayına göre iyileşme anlamına geldi.

DIŞ TALEPTE POZİTİF AYRISMA

Dış talep tarafı ise çoğu sektörde genel tablodan pozitif ayrıştı. Takip edilen 10 sektörden 6'sı mayısta yeni ihracat siparişlerini artırmayı başardı. İstihdamda ise sektörler arasında farklılaşan bir tablo ortaya çıktı. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere 5 sektör istihdamını artırırken, en belirgin düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi. S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, son verilerin Türk imalatçılarının giderek daha zorlu bir faaliyet ortamıyla karşı karşıya kaldığına işaret ettiğini belirtti. Harker, "Yüksek fiyatların talep üzerindeki olumsuz etkisinin halen devam ettiği göz önüne alındığında, fiyat baskılarındaki geri çekilmenin yılın ikinci yarısında sektörde bir toparlanmayı beraberinde getirebileceği umut ediliyor" değerlendirmesini yaptı.

İSO Türkiye İmalat PMI mayısta 48.4 oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta 48.4'e geriledi. İSO Türkiye

İmalat PMI anketinin Mayıs 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49.3 olarak gerçekleşen manşet PMI, mayısta 48.4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değer 50'nin altında kaldı. Mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı.

Sanayi üretiminde daralma hızlandı

Ekonomi yönetimi uygulamaya başladığı program çerçevesinde enflasyonu düşürmek ve artan iç talebi yavaşlatmak için önlemler aldı. Kemer sıkma programının iyice sıkılaştırılmasıyla birlikte ekonomide soğuma başladı, bu durum sanayiye de etkilendi. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansı en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Nisan 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49,3 olarak gerçekleşen menşet PMI, mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değeri 50,0'nin altında kaldı. Son veriler sektörün faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ilmi olmakla birlikte 2024 başından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Sektördeki ivme kaybı mayıs anketindeki birçok göstergeye yansdı. Firmalar özellikle yeni siparişlerde keskin bir azalma yaşadığını ve düşüşün ocak ayından bu yana en yüksek oranda olduğunu bildirdi. Anket katılımcıları, siparişlerdeki yavaşlamanın büyük oranda zorlu talep koşullarından kaynaklandığını ve bazı müşterilerin yüksek fiyatlardan olumsuz etkilendiğini belirtti. Bu faktörler, yeni ihracat siparişlerinin üst üste 11 ay yavaşlamasında da etkili oldu. Yeni siparişlerdeki yavaşlama, imalatçıların üst üste ikinci ay üretimi azaltmasına neden olurken bu azalış 2024 yılının başından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Sektörde istihdam hacmi art arda dördüncü ay daralırken bazı firmalar iş yüklerindeki azalma nedeniyle işten ayrılan personelin yerine yenilerini istihdam etme eğiliminde olduklarını belirtti. Fiyatlarında artış bildiren firmalar ise bu durumu genellikle kur gelişmeleri ile ham madde maliyetlerindeki yükselişe bağladı. — EKONOMİ SERVİSİ

Kemer sıkma politikasının etkisi ile sanayide durulma görülmeye başladı. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan ISO Türkiye İmalat PMI endeksi mayısta 48,4'e gerileyerek, iki ay üst üste eşik değeri olan 50'nin altında kaldı. Nisan'da 49,3 olan menşet PMI, mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı. Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı.

FOTOĞRAFİKARAR ARSIV

EKONOMİK GÜVEN GERİLEDİ

Büyüme ve tüketim odaklı ekonomi modeli 2023 genel seçimlerinin ardından yerini kemer sıkma politikasına bıraktı. İç talepte yavaşlama başlarken, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2024 Mayıs ayına ilişkin Ekonomik Güven Endeksi'nin düşüğünü açıkladı. Ekonomik güven endeksi nisan ayında 99 iken, mayıs ayında yüzde 0,8 oranında azalarak 98,2 değerini aldı. Bir önceki aya göre mayıs ayında tüketici güven endeksi yüzde 0,1 oranında artarak 80,51 değerini, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi yüzde 1,1 oranında azalarak 102,4 değerini aldı. Aynı dönemde hizmet sektörü güven endeksi aynı düzeyde kalarak 117,1 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 3,3 oranında azalarak 111,7 değerini, inşaat sektörü güven endeksi yüzde 0,3 oranında azalarak 88,3 değerini aldı. TCMB verilerine göre Reel Kesim Güven Endeksi mayısta 1,1 puan azalarak 102,4'e düştü.

YÜKSEK FİYATLAR OLUMSUZ ETKİLİYOR

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: "Son veriler Türk imalatçıların giderek daha zorlu bir faaliyet ortamıyla karşı karşıya kaldığına ve yeni sipariş almanın güçleştiğine işaret ediyor. Öte yandan, enflasyonist baskıların hafiflemesi ileriye yönelik iyimserlik sağlıyor. Yüksek fiyatların talep üzerindeki olumsuz etkisinin halen devam ettiği göz önüne alındığında, fiyat baskılarından geri çekilmenin yılın ikinci yarısında sektörde bir toparlanmayı beraberinde getirebileceği umut ediliyor."

TALEP KOŞULLARI ZORLAYICI OLMAYI SÜRDÜRÜYOR

Türkiye Sektörel PMI raporu, mayıs ayında talep koşullarının genel anlamda zorlayıcı olmayı sürdürdüğünü ve sektörlerin çoğunluğunda yeni siparişlerin yavaşladığını gösterdi. Buna bağlı olarak birçok sektörde üretimde ivme kaybederken istihdamda ise daha karmaşık eğilimler ortaya çıktı. Anketin öne çıkan pozitif gelişmesi, maliyet yönü baskıların genele yayılı bir şekilde gevşemesi oldu. Girdi maliyetleri takip edilen on sektörden sadece birinde nisan ayına göre daha hızlı artarken benzer bir durum satış fiyatlarında da gözlemlendi.

MALİYET ARTIŞLARI İVME KAZANDI

Mayıs ayında maliyet artışının ivme kazandığı tek sektör giyim ve deri ürünleri oldu. Genel olarak girdi maliyetlerinde en yavaş artış makine ve metal ürünlerinde, en yüksek oranlı artış ise metalik olmayan mineral ürünlerde görüldü. Nihai ürün fiyatlarında ise bir önceki aya göre artışın hızlandığı tek sektör makine ve metal ürünler oldu. Bu durum, sektörde yeni siparişlerin yeniden büyümeye geçmesine bağlı olarak firmaların fiyatlama gücünün artmasından kaynaklandı. Anket kapsamındaki en düşük oranlı artış ise satış fiyatlarının hafif şekilde yükseldiği tekstil ürünlerinde görüldü. Yeni siparişlerinde toparlanma yaşanan makine ve metal ürünleri, mayısta bu göstergenin iyileşme kaydettiği üç sektörden biri oldu. Benzer şekilde ağaç ve kağıt ürünlerinde de yeni siparişler büyüme bölgesine dönerken giyim ve deri ürünlerinde ise üst üste ikinci ay iyileşme kaydedildi. Buna karşılık, oldukça zorlu koşullarla karşılaşan ana metal sektöründe yeni siparişler geçen yılın ekim ayından bu yana en yüksek hızda azaldı.

ÜRETİMİNİ ARTIRAN SEKTÖR SAYISI İKİ OLDU

Dış talep tarafı ise çoğu sektörde genel tabloda pozitif ayrıştı. Takip edilen on sektörden altısı mayısta yeni ihracat siparişlerini artırmayı başardı. Mayısta üretim, on sektörden sadece üçünde artış gösterdi. Yine de bu durum, üretimini artıran sektör sayısının iki olduğu nisan ayına göre iyileşme anlamına geldi. Üretimde en hızlı artış makine ve metal ürünlerinde, en belirgin yavaşlama ise kara ve deniz taşıtlarında kaydedildi. İstihdamda ise sektörel arasında farklılaşan bir tablo ortaya çıktı. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere beş sektör istihdamını artırırken en belirgin düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi.

İSO Türkiye İmalat PMI MAYISTA 48,4 OLDU

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Yüksek fiyatların talep üzerindeki olumsuz etkisinin halen devam ettiği göz önüne alındığında, fiyat baskılarındaki geri çekilmenin yılın ikinci yarısında sektörde bir toparlanmayı beraberinde getirebileceği umut ediliyor." dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta 48,4'e geriledi.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Mayıs 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49,3 olarak gerçekleşen manşet PMI, mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değeri 50'nin altında kaldı.

Mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı.

Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı. Öte yandan hem girdi maliyetlerinin hem de nihai ürün fiyatlarının çok daha düşük oranlarda artması, enflasyonist baskıların mayıs ayında da hafiflemeye devam ettiğini gösterdi.

İSO Türkiye Sektörel PMI raporuna göre, mayıs ayında üretim, takip edilen 10 sektörün sadece 3'ünde artış gösterdi. Yine de bu durum, üretimini artıran sektör sayısının 2 olduğu nisan ayına göre iyileşme anlamına geldi. Dış talep tarafı ise çoğu sektörde genel tablodan pozitif ayrıştı.

Takip edilen 10 sektörden 6'sı mayısta yeni ihracat siparişlerini artırmayı başardı. İstih-

damda ise sektörler arasında farklılaşan bir tablo ortaya çıktı.

Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere 5 sektör istihdamını artırırken, en belirgin düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi.

Son veriler sektörün faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ılımlı olmakla birlikte 2024 başından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

Sektördeki ivme kaybı mayıs anketindeki birçok göstergeye yansdı. Firmalar özellikle yeni siparişlerde keskin bir azalma yaşadığını ve düşüşün ocak ayından bu yana en yüksek oranda olduğunu bildirdi.

Anket katılımcıları, siparişlerdeki yavaşlamanın büyük oranda zorlu talep koşullarından kaynaklandığını ve bazı müşterilerin yüksek fiyatlardan olumsuz etkilendiğini belirtti. Bu faktörler, yeni ihracat siparişlerinin üst üste 11 ay yavaşlamasında da etkili oldu.

Yeni siparişlerdeki yavaşlama, imalatçıların üst üste ikinci ay üretimi azaltmasına neden olurken, bu azalış 2024'ün başından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Bazı anket katılımcıları ise kapasite kısıtlarının üretimi artırma imkanlarını sınırladığına dikkati çekti.

Sektörde istihdam hacmi art arda dördüncü ay daralırken, bazı firmalar iş yüklerindeki azalma nedeniyle işten ayrılan personelin yerine yenilerini istihdam etmeme eğiliminde olduklarını belirtti.

Satın alma faaliyetleri, girdi stokları ve nihai ürün stokları nisan ayındaki artışların ardından mayısta düşüş kaydetti. Enflasyonist baskılar mayıs ayında da zayıflamaya devam etti. Girdi maliyetleri enflasyonu son 5 ayın en düşük seviyesine gerilerken, nihai ürün fiyatları ise bir yıllık dönemin en sınırlı artışını kaydetti. Fiyatlarında artış bildiren firmalar ise bu durumu genellikle kur gelişmeleri ile ham madde maliyetlerindeki yükselişe bağladı.

Türkiye Sektörel PMI raporu, mayıs ayında talep koşullarının genel anlamda zorlayıcı olmayı sürdürdüğünü ve sektörlerin ço-

ğunluğunda yeni siparişlerin yavaşladığını gösterdi.

Buna bağlı olarak birçok sektörde üretim de ivme kaybederken istihdamda ise daha karmaşık eğilimler ortaya çıktı. Anketin öne çıkan pozitif gelişmesi, maliyet yönlü baskıların genele yayılı bir şekilde gevşemesi oldu.

Girdi maliyetleri takip edilen 10 sektörden sadece 1'inde nisan ayına göre daha hızlı artarken, benzer bir durum satış fiyatlarında da gözlemlendi.

Mayıs ayında maliyet artışının ivme kazandığı tek sektör giyim ve deri ürünleri oldu. Genel olarak girdi maliyetlerinde en yavaş artış makine ve metal ürünlerinde, en yüksek oranlı artış ise metalik olmayan mineral ürünlerde ölçüldü.

Nihai ürün fiyatlarında ise bir önceki aya göre artışın hızlandığı tek sektör makine ve metal ürünler oldu. Bu durum, sektörde yeni siparişlerin yeniden büyümeye geçmesine bağlı olarak firmaların fiyatlama gücünün artmasından kaynaklandı. Anket kapsamındaki en düşük oranlı artış ise satış fiyatlarının hafif şekilde yükseldiği tekstil ürünlerinde görüldü.

Yeni siparişlerinde toparlanma yaşanan makine ve metal ürünleri, mayısta bu gösterenin iyileşme kaydettiği 3 sektörden biri oldu. Benzer şekilde ağaç ve kağıt ürünlerinde de yeni siparişler büyüme bölgesine dönerken giyim ve deri ürünlerinde ise üst üste ikinci ay iyileşme kaydedildi.

Buna karşılık, oldukça zorlu koşullarla karşılaşan ana metal sektöründe yeni siparişler geçen yılın ekim ayından bu yana en yüksek hızda azaldı.

Dış talep tarafı ise çoğu sektörde genel tablodan pozitif ayrıştı. Takip edilen 10 sektörden 6'sı mayısta yeni ihracat siparişlerini artırmayı başardı.

Mayısta üretim, 10 sektörden sadece 3'ünde artış gösterdi. Bu durum üretimini artıran sektör sayısının 2 olduğu nisan ayına göre iyileşme anlamına geldi. Üretimde en hızlı artış makine ve metal ürünlerinde, en belirgin yavaşlama ise kara ve deniz taşıtlarında gözlemlendi.

İSO Türkiye İmalat PMI 48,4 oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta 48,4'e geriledi. İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Mayıs 2024 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49,3 olarak gerçekleşen manşet PMI, mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değer 50'nin altında kaldı.

Mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı.

Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı. Öte yandan hem girdi maliyetlerinin hem de nihai ürün fiyatlarının çok daha düşük oranlarda artması, enflasyonist baskıların mayıs ayında da hafiflemeye devam ettiğini gösterdi. **İSO Türkiye** Sektörel PMI raporuna göre, mayıs ayında üre-

tim, takip edilen 10 sektörün sadece 3'ünde artış gösterdi. Yine de bu durum, üretimini artıran sektör sayısının 2 olduğu nisan ayına göre iyileşme anlamına geldi. Dış talep tarafı ise çoğu sektörde genel tablodan pozitif ayrıştı.

Takip edilen 10 sektörden 6'sı mayısta yeni ihracat siparişlerini artırmayı başardı. İstihdamda ise sektörler arasında farklılaşan bir tablo ortaya çıktı. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere 5 sektör istihdamını artırırken, en belirgin düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi. Son veriler sektörün faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ılımlı olmakla birlikte 2024 başından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleştiğine işaret etti. Sektördeki ivme kaybı mayıs anketindeki birçok göstergeye yansdı. Firmalar özellikle yeni siparişlerde keskin bir azalma yaşandığını ve düşüşün ocak ayından bu yana en yüksek oranda olduğunu bildirdi.

Operasyon kârı faize gidiyor

Ferda Besli

ferda.besli@besfin.com

2024 yılı her açıdan şirketler için stresli geçecek. Bir yandan işletme sermayesi için kullanılan kredilerin maliyetlerindeki hızlı artış, bir yandan reel sektörde artan maliyetler ve bir yandan da TL'nin değer kazanması gerçekten işleri 2024 yılında zorlaştıracak. 31 Mayıs 2024 Cuma günü TCMB Finansal İstikrar Raporu'nu (FİR) açıkladı. Buradaki veriler gerek hane halkının gerek ise reel kesimin borçlanma oranlarının hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelere göre oldukça iyi konumda olduğunu göstermektedir.

Örneğin hane halkının toplam finansal borçlarının GSYİH'a oranı yüzde 11,4 iken GÜ'de (Gelişmiş Ülkeler) yüzde 69,4, GOÜ'de ise (Gelişmekte olan ülkeler) yüzde 47,2'dir. Şirketler de benzer durumda ülkemizde. Şirketlerin toplam borcunun GSYİH'a oranı yüzde 46,3'dür. Bu oran GÜ'de yüzde 88,6 iken GOÜ'de ise yüzde 105,6'dır. Şirketlerin finansal borç/ varlık oranı 2023 yılında tarihi dip seviyelerine geriledi. 2018 yılında borç/ varlık oranı 4.5 katı iken şimdi bu oran 2.5 katına gerilemiştir. Şirketlerin 2024/Q1 verilerine göre varlıkları 5 trilyon 383 milyar TL ve finansal borçları 12 trilyon 598 milyar TL'dir. Peki borçlanma oranımız bu kadar düşük iken neden bu kadar yüksek faiz giderleri karşı karşıyayız?

Bir anekdot anlatılır iş dünyasında, antrenör boksörü motive edebilmek ve ayakta tutabilmek için sürekli iyi dövüştüğünü söyler ve yeniler. Boksör dayanmaz madem bu kadar iyi dövüştüyorum o zaman neden dayatı ben yiyorum. 2021 ve 2022 yılında yüzde 20 seviyelerinde olan TL kredi faizleri 2023'ün üçüncü çeyreğinden sonra hızlı artmış 5 Nisan 2024 haftasında pik yaparak yüzde 67,4'e yükselmiştir. Daha önce yazdığım gibi ilk faiz düşüşü bankalardan geldi ve mevduat faizleri yüzde 68,9 ile 19 Nisan 2024 haftasında tepe noktasına ulaştı ve geçen hafta 700 baz puan azalarak yüzde 61,8'e kadar geriledi.

Mayıs 2024 ile pik yapacak enflasyon Haziran 2024'te düşmeye başlayacak ve Temmuz/2024'de yüzde 58'e kadar gerileyerek önümüzdeki 1 yıl yüzde 24 seviyelerine kadar inecektir. Enflasyonda bu trend faizlerin düşüşünde çok

etkili olacak. Bu gelişmeler nedeniyle 2024 Q1, Q2 ve Q3 dönemlerinde faiz giderlerinin operasyonel kar içindeki payı yüzde 65 seviyelerine yaklaşacaktır. TCMB Finansal İstikrar Raporuna göre faiz karşılama oranı 1.5 katının üzerinde olan firmaların sayısının (271 reel sektör firması) yüzde 70 seviyelerinde olduğunu belirtiyor. Hesaplama için kullanılan formül, FKO = EBITDA/Finansman Giderleri. Bu hesaba dikkate alınması gereken önemli bir kalem de işletme faaliyetlerini sürdürülebilmek için gerekli yenileme yatırımları. Bu nedenle EBITDA'nın amortisman için yaratılan fon tekrar yatırıma gittiğinden faiz ödemelerine katkısı sınırlı kalmaktadır.

Mayıs 2024 ile pik yapacak enflasyon Haziran 2024'te düşmeye başlayacak ve Temmuz/2024'de yüzde 58'e kadar gerileyerek önümüzdeki 1 yılda yüzde 24 seviyelerine kadar inecektir.

Bu nedenle biz EBIT/Finansman Gideri formülünün daha gerçekçi olacağını düşünüyoruz. Yine Finansal İstikrar Raporu'nda EBITDA/Borç rasyosunun yüzde 25 ve üzerinde olan firma sayısının 271 reel sektör firması için yüzde 45'in üzerinde olduğu vurgusu var. Finnet kaynaklarını kullanarak. Bizim şirketlerde daha çok kullandığımız Finansal Borç/EBITDA'nın tersi. 2022 yılı **ISO 500** Büyük Sanayi Kuruluşu Çalışmasında bu oran 1X civarında veya yüzde 100. Finansal borcun kaç yılda ödendiğini gösteriyor. Ancak EBITDA'nın bir kısmını zorunlu olarak yatırımda kullanırsanız ve yüzde 50'den fazlasını da finansman gideri olarak öderseniz muhtemelen finansal borcu geriye ödeyecek bir fon yaratmanız mümkün değil. Bir de faaliyetleri sürdürmek için şirketin ihtiyaç duyacağı işletme sermayesi de devreye girdiğinde bu yıl borç servisi için nakit yaratmak mümkün olmayacak ve kredi ihtiyacı artacak. Öte yandan kredi büyümesine hem TL hem de YP kredileri için getirilen aylık yüzde 2 sınırlama işleri biraz daha zorlaştıracaktır. Sonuç olarak, 2024 hem TL hem de YP kredi faizi yüksek bir yıl olacak ve daha fazla faiz ödeyeceğiz. Öte yandan faizi ödemek için operasyonel karlılığı da artırmak yurt içi ve dışı talep baskısı nedeniyle bu yıl çok zor olacaktır. Bu nedenle hem gelirleri artırmak hem de maliyetlerde tasarrufa gitmek elzemdir.

ISO/PMI

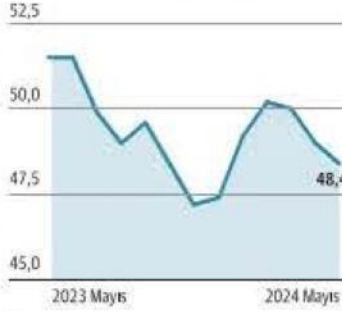
İmalatta zayıf
seyir izlendi

İSO Türkiye İmalat PMI, nisan ayındaki 49,3 seviyesinden 0,9 puan düşüşle mayısta 48,4'e geriledi ve ikinci ay üst üste 50 eşik değerinin altında kaldı. İmalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açarken, buna bağlı olarak firmalar da üretim ve istihdamı azalttı. Girdi maliyetleri ile nihai ürün fiyatlarının çok daha düşük oranlarda artması ise, enflasyonist baskıların mayısta da hafiflemeye devam ettiğini gösterdi. **04**

48,4 İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta 48,4'e geriledi. Mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı. Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı. Öte yandan hem girdi maliyetlerinin hem de nihai ürün fiyatlarının çok daha düşük oranlarda artması, enflasyonist baskıların mayıs ayında da hafiflemeye devam ettiğini gösterdi. İSO Türkiye Sektörel PMI raporuna göre, mayıs ayında üretim, ta-

İSO Türkiye İmalat PMI

kip edilen 10 sektörün sadece 3'ünde artış gösterdi. Satın alma faaliyetleri, girdi stokları ve nihai ürün stokları nisan ayındaki artışların ardından mayısta düşüş kaydetti. Enflasyonist baskılar mayıs ayında da zayıflamaya de-

vam etti. S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, son verilerin Türk imalatçıların girderek daha zorlu bir faaliyet ortamıyla karşı karşıya kaldığına ve yeni sipariş almanın güçleştiğine işaret ettiğini, öte yandan, enflasyonist baskıların hafiflemesinin ileriye yönelik iyimserlik sağladığını belirtti. Harker, "Yüksek fiyatların talep üzerindeki olumsuz etkisinin halen devam ettiği göz önüne alındığında, fiyat baskılarındaki geri çekilmenin yılın ikinci yarısında sektörde bir toparlanmayı beraberinde getirebileceği umut ediliyor" ifadelerini kullandı.

SELÇUK GÜLSÜN GÖREVİ DEVRETTİ

PAGDER'in yeni başkanı Benlier nitelikli işgücüne odaklanacak

Plastik **Sanayicileri** Derneği (PAGDER) genel kurulu İstanbul'da toplandı. 6 yıl boyunca yönetim kurulu başkanlığını yürüten Selçuk Gülsün, görevi Kenan Benliler'e devretti. Selçuk Gülsün, "Önceki dönemlerde olduğu gibi bu dönemde de kurumsal yapıyı güçlendirmeye ve katılımcılığı artırmaya özen gösterdik" dedi. Yönetim kurulu başkanı seçilen Kenan Benliler de teşekkür ko-

nuşmasında, çözüm odaklı ve uzlaşmacı bir anlayışla yola çıktıklarını belirterek, "PAGDER olarak üzerine hassasiyetle gittiğimiz ve bu dönemde de yılmadan çalışacağımız en önemli konu; eğitim, nitelikli işgücü ve okullarımızla olan iş birliklerimiz olacak" dedi. Genel kurula **İSO** Başkanı **Erdal Bahçıvan**, İKMİB Başkanı Adil Pelister ve PLASFED Başkanı Ömer Karadeniz de katıldı.

Makine ve metal ürünleri olmak üzere 5 sektörde istihdam arttı.

İmalat sanayinde yavaşlama mayıs ayında da devam etti

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), anketinin Mayıs 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49,3 olarak gerçekleşen manşet PMI, mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değeri 50'nin altında kaldı. Mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı.

Zorlu talep koşulları yüzünden sipariş düştü

Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı. Öte yandan hem girdi maliyetlerinin hem de nihai ürün fiyatlarının çok daha düşük oranlarda art-

ması, enflasyonist baskıların mayıs ayında da hafiflemeye devam ettiğini gösterdi. **İSO Türkiye** Sektörel PMI raporuna göre, mayıs ayında üretim, takip edilen 10 sektörün sadece 3'ünde artış gösterdi. Yine de bu durum, üretimini artıran sektör sayısının 2 olduğu nisan ayına göre iyileşme anlamına geldi. Dış talep tarafı ise çoğu sektörde genel tablodan pozitif ayrıştı. Takip edilen 10 sektörden 6'sı mayısta yeni ihracat siparişlerini artırmayı başardı. İstihdamda ise sektörler arasında farklılaşan bir tablo ortaya çıktı. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere 5 sektör istihdamını artırırken, en belirgin düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi.

Son veriler sektörün faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ılımlı olmakla birlikte 2024 başından bu yana en be-

lirgin düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

Sektördeki ivme kaybı mayıs anketindeki birçok göstergeye yansdı. Firmalar özellikle yeni siparişlerde keskin bir azalma yaşadığını ve düşüşün ocak ayından bu yana en yüksek oranda olduğunu bildirdi. Anket katılımcıları, siparişlerdeki yavaşlamanın büyük oranda zorlu talep koşullarından kaynaklandığını ve bazı müşterilerin yüksek fiyatlardan olumsuz etkilediğini belirtti. Bu faktörler, yeni ihracat siparişlerinin üst üste 11 ay yavaşlamasında da etkili oldu. Yeni siparişlerdeki yavaşlama, imalatçıların üst üste ikinci ay üretimi azaltmasına neden olurken, bu azalış 2024'ün başından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Bazı anket katılımcıları ise kapasite kısıtlarının üretimi artırma imkanlarını sınırladığına dikkati çekti.

Sanayide siparişler düşüyor

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Mayıs 2024 sonuçları açıklandı. Nisanda 49.3 olan manşet PMI, geçen mayısta 48.4 puana gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değer 50'nin altında kaldı. Mayısta imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı. Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı.

İSO adına anketi yapan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker,

şunları söyledi: "Son veriler Türk imalatçılarının giderek daha zorlu bir faaliyet ortamıyla karşı karşıya kaldığına ve yeni sipariş almanın güçleştiğine işaret ediyor. Öte yandan, enflasyonist baskıların hafiflemesi ileriye yönelik iyimserlik sağlıyor. Yüksek fiyatların talep üzerindeki olumsuz etkisinin halen devam ettiği göz önüne alındığında, fiyat baskılarındaki geri çekilmenin yılın ikinci yarısında sektörde bir toparlanmayı beraberinde getirebileceği umut ediliyor."

● **Ekonomi Servisi**

“Sürdürülebilirlik desteklerinden Türkiye de AB ülkeleri gibi faydalanmalı”

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) bir parçası olduğu Avrupa İşletmeler Ağı'nın, Avrupa İşletmeler Ağı Türkiye Ulusal Toplantısı ISO'da gerçekleştirildi.

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, “Özellikle dijital dönüşüm ve sürdürülebilirlik alanında AB’de getirilen yeni normlara Türk **sanayisinin** ve iş dünyasının uyum sağlayabilmesi için AB ülkelerine sürdürülebilirlik konusunda sağlanacak destek ve ayrıcalıklardan Türkiye de faydalanmalıdır” dedi.

KOSGEB Başkanı Ahmet Serdar İbrahimcioğlu, KOSGEB olarak Yeşil **Sanayi** ve KOBİ’lerin dijitalleşmesine yönelik bir destek programını yayınladıklarını söyledi.

Avrupa Yenilik Konseyi ve KOBİ Yürütme Ajansı (EISMEA) Sektör Başkanı Muriel de Grande, Türkiye’nin Avrupa İşletmeler Ağı projesi çerçevesinde çok güçlü ve önemli bir varlığa sahip olduğuna dikkat çekti.

Konfeksiyon yan sanayinden ihracata 2.5 milyar dolar katkı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan 'Konfeksiyon Yan Sanayi Sektörü' raporuna göre sektörün doğrudan ihracatı 681.2 milyon dolara çıkarken, sektörün dolaylı ihracata katkısı ise 2.5 milyar dolar ile doğrudan ihracatının çok daha üzerinde gerçekleşti.

İSO Yönetim Kurulu Üyesi **Vehbi Canpolat**, "Ürün çeşitliliği ile tekstil ve hazır giyim ürünlerine değer katan konfeksiyon yan sanayii, aynı zamanda tüketici tercihlerine dönük moda eğilimlerinin şekillenmesi ve üretime yansımada da belirleyici rol oynuyor" açıklamasını yaptı.

İSO 15. Grup Meslek Komitesi Başkanı **Muhamrem Özçelik**, Rapor'un, sektörün gelecekteki yönelimlerini anlamaya yardımcı olan değerli bir rehber konumunda olduğunu söyledi.

İmalat, Mayıs ayında da Eşiği Aşamadı

ISO Türkiye imalat satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Mayıs'ta 48,4'e gerileyerek, 2. ay üst üste eşik değer olan 50'nin altında kaldı.

MEHMET DEMİR / DOĞRUHABER

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Nisan 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49,3 olarak gerçekleşen manşet PMI, Mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değer 50,0'nin altında kaldı. Son veriler sektörün faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ilimli olmakla birlikte 2024 başından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleştiğine işaret etti.

YENİ İHRACAT SİPARİŞLERİ 11 AYDIR YAVAŞLIYOR

Sektördeki ivme kaybı mayıs anketindeki birçok göstergeye yansıdı. Firmalar özellikle yeni siparişlerde keskin bir azalma yaşandığını ve düşüşün ocak ayından bu yana en yüksek oranda olduğunu bildirdi. Anket katılımcıları, siparişlerdeki yavaşlamanın büyük oranda zorlu talep koşullarından kaynaklandığını ve bazı müşterilerin yüksek fiyatlardan olumsuz etkilendiğini belirtti. Bu faktörler, yeni ihracat siparişlerinin üst üste 11ay yavaşlamasında da etkili oldu.

İMALATÇILAR ÜRETİMİ AZALTTI

Yeni siparişlerdeki yavaşlama, imalatçıların üst üste ikinci ay üretimi azaltmasına neden olurken bu azalış 2024 yılının başından bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. Bazı anket katılımcıları ise kapasite kısıtlarının üretimi artırma imkanlarını sınırladığına dikkat çekti. Sektörde istihdam hacmi art arda dördüncü ay daralırken bazı firmalar iş yüklerindeki azalma nedeniyle işten ayrılan personelin yerine yenilerini istihdam etmeme eğiliminde olduklarını belirtti. Satın alma faaliyetleri, girdi stokları ve nihai ürün stokları nisan ayındaki artışların ardından mayısta düşüş kaydetti. Enflasyonist baskılar mayıs ayında da zayıflamaya devam etti. Girdi maliyetleri enflasyonu son beş ayın en düşük seviyesine gerilerken, nihai ürün fiyatları ise bir yıllık dönemin en sınırlı artışını kaydetti. Fiyat-

larında artış bildiren firmalar ise bu durumu genellikle kur gelişmeleri ile ham madde maliyetlerindeki yükselişe bağladı.

MALİYET YÖNLÜ BASKILAR GEVŞEDİ

Türkiye Sektörel PMI raporu, mayıs ayında talep koşullarının genel anlamda zorlayıcı olmayı sürdürdüğünü ve sektörlerin çoğunluğunda yeni siparişlerin yavaşladığını gösterdi. Buna bağlı olarak birçok sektörde üretim de ivme kaybederken istihdamda ise daha karmaşık eğilimler ortaya çıktı. Anketin öne çıkan pozitif gelişmesi, maliyet yönlü baskıların genele yayılı bir şekilde gevşemesi oldu. Girdi maliyetleri takip edilen on sektörden sadece birinde nisan ayına göre daha hızlı artarken benzer bir durum satış fiyatlarında da gözlemlendi.

EN DÜŞÜK ORANLI ARTIŞ TEKSTİL SEKTÖRÜNDE

Mayıs ayında maliyet artışının ivme kazandığı tek sektör giyim ve deri ürünleri oldu. Genel olarak girdi maliyetlerinde en yavaş artış makine ve metal ürünlerinde, en yüksek oranlı artış ise metalk olmayan mineral ürünlerde ölçüldü. Nihai ürün fiyatlarında ise bir önceki aya göre artışın hızlandığı tek sektör makine ve metal ürünler oldu. Bu durum, sektörde yeni siparişlerin yeniden büyümeye geçmesine bağlı olarak firmaların fiyatlama gücünün artmasından kaynaklandı. Anket kapsamındaki en düşük oranlı artış ise satış fiyatlarının hafif şekilde yükseldiği tekstil ürünlerinde görüldü. Yeni siparişlerinde toparlanma yaşanan makine ve metal ürünleri, mayısta bu göstergenin iyileşme kaydettiği üç sektörden biri oldu. Benzer şekilde ağaç ve kağıt ürünlerinde de yeni siparişler büyüme bölgesine dönerken giyim ve deri ürünlerinde ise üst üste ikinci ay iyileşme kaydedildi. Buna karşılık, oldukça zorlu koşullarla karşılaşan ana metal sektöründe yeni siparişler geçen yılın ekim ayında bu yana en yüksek hızda azaldı.

İmalat sanayinde daralma hızlandı

İMALAT sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) mayısta 48,4'e geriledi. Üst üste ikinci ayda da eşik değerinin altında kalan PMI, imalat sanayinde daralmanın hızlandığına işaret etti. İmalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) mayısta üst üste ikinci ayda da eşik değer 50'nin altında kalarak 48,4'e geriledi ve imalat sektörü faaliyetlerinde daralmanın hızlandığına işaret etti. İmalat sektöründe mayıs ayında görülen zorlu talep koşulları yeni siparişler ve yeni ihracat siparişlerindeki düşüşün kuvvetlenmesine yol açarken şirketler de buna karşılık üretimde ve çalışan sayısında azalmaya gitti. Öte yandan enflasyon kaynaklı baskıların hafiflediği yönünde işaretler devam etti, girdi ve fabrika çıkış fiyatlarında Mayıs'ta çok daha düşük oranda artış kaydedildi. İstanbul Sanayi Odası (İSO) için S&P Global tarafından derlenen imalat PMI, Nisanda kaydedilen 49,3 seviyesinden 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ayda da eşik değer olan 50'nin altında kaldı. İmalat sektöründe faaliyet koşulları ılımlı daralmış olsa da endeks bu yılın en düşük değerini aldı.

İmalat sanayinde daralma hızlandı

İMALAT sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) mayısta 48,4'e geriledi. Üst üste ikinci ayda da eşik değerinin altında kalan PMI, imalat sanayinde daralmanın hızlandığına işaret etti. İmalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) mayısta üst üste ikinci ayda da eşik değer 50'nin altında kalarak 48,4'e geriledi ve imalat sektörü faaliyetlerinde daralmanın hızlandığına işaret etti. İmalat sektöründe mayıs ayında görülen zorlu talep koşulları yeni siparişler ve yeni ihracat siparişlerindeki düşüşün kuvvetlenmesine yol açarken şirketler de buna karşılık üretimde ve çalışan sayısında azalmaya gitti. Öte yandan enflasyon kaynaklı baskıların hafiflediği yönünde işaretler devam etti, girdi ve fabrika çıkış fiyatlarında Mayıs'ta çok daha düşük oranda artış kaydedildi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** için S&P Global tarafından derlenen imalat PMI, Nisanda kaydedilen 49,3 seviyesinden 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ayda da eşik değer olan 50'nin altında kaldı. İmalat sektöründe faaliyet koşulları ılımlı daralmış olsa da endeks bu yılın en düşük değerini aldı.

İTKİB'DEN

KONFEKSİYON YAN SANAYİ, İHRACATA 2,5 MİLYAR DOLAR KATKI SAĞLIYOR

İstanbul Sanayi Odası (İSO) 2001'den bu yana devam eden sektör raporu çalışmalarını kapsamında 2024'ün ilk raporunu, konfeksiyon yan sanayi sektörü için hazırladı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan Konfeksiyon Yan Sanayi Sektör Raporu açıklandı. Konfeksiyon yan sanayi sektörüne mercek tutulan raporda üretimden ihracata, istihdamdan sektörün dünyadaki konumuna kadar geniş çaplı analizlere yer verildi. Raporun lansman toplantısının açılış konuşmasını, İSO Yönetim Kurulu Üyesi **Vehbi Canpolat** gerçekleştirdi. Dr. Can Fuat Gürlesel koordinasyonunda İSO tarafından hazırlanan raporun lansman toplantısında, İSO 15. Grup Meslek Komitesi Başkanı Muharrem Özçelik de bir konuşma yaptı.

Türkiye dünya ihracatından yüzde 1,96 pay aldı

Konfeksiyon yan sanayisinde firma sayısının kademeli olarak artış gösterdiği belirtilen raporda, şu konulara dikkat çekildi: 2015

yılında 744 olan firma sayısı, 2022 yılında 1.010'a yükseldi. Konfeksiyon yan sanayinde 2022 yılı itibarıyla 49 bin 10 kişi istihdam edilirken 2015 yılında 635,6 bin ton olan üretim, ilk kez 2021 yılında 1 milyon tonu aştı. Konfeksiyon yan sanayi üretim değeri de büyüme kaydetti. Üretim değeri, 2022 yılında 57,5 milyar TL'ye ulaştı. Konfeksiyon yan sanayinde ihracat kademeli artış gösterdi. 2017 yılında 468,5 milyon dolar olan ihracat, 2022 yılında 681,2 milyon dolara yükseldi. İhracat birim fiyatları da 2022 yılında kilogram başına 6,90 dolar ile en yüksek seviyesine çıktı. Konfeksiyon iç pazarı büyüklüğü 2017 yılında 3,2 milyar dolar olarak hesaplanırken iç pazarın büyüklüğü, 2022 yılında ise 3,71 milyar dolar oldu. Konfeksiyon yan sanayinin dolaylı ihracat katkısı yaklaşık 2,5 milyar

dolar ile doğrudan ihracatının çok daha üzerinde gerçekleşti. Tekstil ve Hazır Giyim sektörlerinin toplulaştırılmış büyüklükleri ise 2022 yılı itibarıyla 1,3 trilyon TL'ye ulaştı.

Dünya konfeksiyon yan sanayi ihracatının 2017 yılında 30 milyar dolar olduğu, 2021 yılında ise 33,63 milyar dolara yükseldiği belirtilen raporda, dünya konfeksiyon yan sanayi ihracatının 2022 yılında yüzde 3,6 artarak 34,83 milyar dolara ulaştığı belirtildi. Türkiye'nin dünya ihracatı içindeki payı son yıllarda yükseldi. 2017 yılında yüzde 1,56 olan payı, 2022 yılında yüzde 1,96'ya çıktı.

Konfeksiyon yan sanayi kritik role sahip

İSO'nun 15. Grup Konfeksiyon Yan Sanayili Meslek Komitesi üyeleri ve sektör temsilcileri ile gerçekleştirilen toplantılar ve düzen-

lenen geniş katılımlı çalıştaylar vasıtasıyla sektörün sorunları ve çözüm önerilerini mümkün olan en katılımcı anlayışla rapora yansıtıldığını ifade eden **Vehbi Canpolat**, "Bu titiz çalışmanın sonucunda hedef kitleyle buluşan Konfeksiyon Yan Sanayi Sektör Raporumuzun sektöre ve tüm paydaşlarına yararlı olmasını temenni ediyoruz." dedi. Sektör raporları ile 2001'den bu yana devam eden ve yıllar içinde zenginleşen sanayinin geldiği noktayı değerlendirmeyi ve gelecek vizyonunu belirlemeyi amaçladıkları çalışmalar olduğunu kaydeden **Vehbi Canpolat**, "Ürün çeşitliliği ile Tekstil ve Hazır Giyim ürünlerine değer katan konfeksiyon yan sanayi, aynı zamanda tüketici tercihlerine dönük moda eğilimlerinin şekillenmesi ve üretime yansımada da belirleyici rol oynuyor. Bu nedenle konfeksiyon yan sanayimizin gelişmişlik düzeyi, Tekstil ve Hazır Giyim sektörlerimizin tedarik zincirleri ve küresel rekabet gücü açısından da kritik role sahip." ifadelerini kullandı.

Sektörün dünya genelindeki gelişimine de ışık tutuldu

Konfeksiyon yan sanayi sektöründe Çin, gelişen ülkeler içinde ve tüm ülkeler arasında en büyük üretim kapasitesine sahip, en yüksek üretimi ve ihracatı yapan ülke olarak biliniyor. Birçok üründe dünya pazarlarında çok yüksek paya sahip olan Çin, pazarları da domine ediyor. Gelişen ülkeler içinde Türkiye ve Vietnam da konfeksiyon yan sanayi sektörünün tüm ürün gruplarında üretim kapasitesine, üretime ve ihracata sahip ülkeler arasında yer alıyor. Ancak ölçükleri Çin'e göre oldukça küçük kalıyor. Gelişen ülkeler içinde çok sayıda ürün grubunda üretici ve ihracatçı olan, üretim kapasitelerini ve ihracatlarını artıran ülkeler grubunda Hindistan, Tayland, Romanya, Endonezya ve Macaristan yer alıyor.

Yine gelişen ülkeler içinde az sayıda üründe dünya ölçeğinde üretim ve ihracat yapan ülkeler Polonya, Meksika, Bulgaristan ile Fas, Tunus ve Mısır. Gelişmiş ülkeler içinde tüm ürün gruplarında üretim ve ihracat yapan iki ülke ise Almanya ve İtalya. Bu iki ülke, daha çok yüksek katma değerli ürünler üretiyor ve üretim ölçükleri daha sınırlı. Gelişmiş ülkeler içinde çok sayıda ürün grubunda üretici ve ihracatçı olan ve bu ürünlerde teknoloji sahibi ülkeler grubunda ABD, Japonya, Güney Kore, Tayvan, İspanya ve Fransa yer alıyor. Yine gelişmiş ülkeler içinde az sayıda üründe dünya ölçeğinde üretim ve ihracat yapan ülkeler Portekiz, Avusturya, İsviçre, Belçika, Hollanda, Birleşik Krallık ve Çek Cumhuriyeti.

Gelecek için bir rehber konumunda

Hazırlanan raporun sektördeki güncel durumu kapsamlı

bir şekilde değerlendirdiği ve pazarın büyüme faktörlerini, engellerini, fırsatlarını ve tehditlerini ele alarak geniş bir perspektif sunduğunu dile getiren Muharrem Özçelik de "Ayrıca, sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve inovasyon gibi önemli konulara odaklanarak sektörün gelecekteki yönelimlerini anlamamıza yardımcı olan değerli bir rehber konumunda." diye konuştu. Yapılan açılış konuşmalarının ardından rapor hakkında Dr. Can Fuat Gürlesel tarafından ayrıntılı bir sunum yapıldı. Konfeksiyon Yan Sanayicileri Derneği Başkanı Dr. Murat Özpehlivan, Moda ve Hazır Giyim Federasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Öztürk, Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Kaya ve **TOBB** Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sanayii Meclis Başkanı Şeref Fayat da sektörün güncel durumu hakkında kısa birer değerlendirme yaptı.

İSO Türkiye İmalat PMI 48,4 oldu

» İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI anketinin Mayıs 2024 dönemi sonuçları açıklandı. Buna göre Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta 48,4'e geriledi. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 49,3 olarak gerçekleşen manşet PMI, mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değer 50'nin altında kaldı. Mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtı.

ZAYIF TALEP SANAYİYİ YAVAŞLATTI

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) Mayıs 2024 dönemi sonuçlarını açıkladı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm değerlerin iyileşme, altındakilerin de kötüleşme gösterdiği endeks mayısta 48,4'e gerileyerek üst üste ikinci ay eşik değer 50'nin altında kaldı. Endeks, nisan ayında 49,3 değerini almıştı. Yapılan açıklamada mayıs ayında Türk imalat sektörünün karşılaştığı zorlu talep ortamı, toplam yeni siparişlerde ve ihracatta yavaşlamanın sürmesine yol açtığı belirtildi. Buna bağlı olarak firmalar üretim ve istihdam düzeylerini azalttı. Öte yandan hem girdi maliyetlerinin hem de nihai ürün fiyatlarının çok daha düşük oranlarda artması, enflasyonist baskıların mayıs ayında da hafiflemeye devam ettiğini gösterdi.

Rapora göre mayıs ayında üretim, takip edilen 10 sektörün sadece 3'ünde artış gösterdi. Üretimde en hızlı artış makine ve metal ürünlerinde, en belirgin yavaşlama ise kara ve deniz taşıtlarında gözlemlendi. İstihdamda ise sektörler arasında farklılaşan bir tablo ortaya çıktı. Başta makine ve metal ürünleri olmak üzere 5 sektör istihdamını artırırken, en belirgin düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi.

SİPARİŞLER 11 AYDIR YAVAŞLIYOR

Faaliyet koşullarındaki yavaşlamanın ılımlı olmakla birlikte 2024 başından bu yana en belirgin düzeyde meydana geldiği görüldü. Sektördeki ivme kaybı mayıs anketindeki birçok göstergeye yansdı. Firmalar özellikle yeni siparişlerde keskin bir azalma yaşandığını ve düşüşün ocak ayından bu yana en yüksek oranda olduğunu bildirdi. Anket katılımcıları, siparişlerdeki yavaşlamanın büyük oranda zorlu talep koşullarından kaynaklandığını ve bazı müşterilerin yüksek fiyatlardan olumsuz etkilendiğini belirtti. Bu faktörler, yeni ihracat siparişlerinin üst üste 11 ay

yavaşlamasında da etkili oldu.

Yeni siparişlerdeki yavaşlama, imalatçıların üst üste ikinci ay üretimi azaltmasına neden olurken, bu azalış 2024'ün başından bu yana en yüksek orana işaret etti. Bazı anket katılımcıları ise kapasite kısıtlarının üretimi artırma imkanlarını sınırladığına dikkati çekti. Sektörde istihdam hacmi art arda dördüncü ay daralırken, bazı firmalar iş yüklerindeki azalma nedeniyle işten ayrılan personelin yerine yenilerini istihdam etmeme eğiliminde olduklarını belirtti.

GİRDİ MALİYETLERİ BASKISI ZAYIFLADI

Satın alma faaliyetleri, girdi stokları ve nihai ürün stokları nisan ayındaki artışların ardından mayısta düşüş kaydetti. Enflasyonist baskılar mayıs ayında da zayıflamaya devam etti. Girdi maliyetleri enflasyonu son 5 ayın en düşük seviyesine gerilerken, nihai ürün fiyatları ise bir yıllık dönemin en sınırlı artışını kaydetti. Fiyatlarında artış bildiren firmalar ise bu durumu genellikle kur gelişmeleri ile ham madde maliyetlerindeki yükselişe bağladı.

Anketin öne çıkan pozitif gelişmesi, maliyet yönlü baskıların genele yayılı bir şekilde gevşemesi oldu. Girdi maliyetle-

ri takip edilen 10 sektörden sadece 1'inde nisan ayına göre daha hızlı artarken, benzer bir durum satış fiyatlarında da gözlemlendi. Mayıs ayında maliyet artışının ivme kazandığı tek sektör giyim ve deri ürünleri oldu. Genel olarak girdi maliyetlerinde en yavaş artış makine ve metal ürünlerinde, en yüksek oranlı artış ise metalik olmayan mineral ürünlerde ölçüldü.

EN DÜŞÜK FİYAT ARTIŞI TEKSTİLDE

Nihai ürün fiyatlarında ise bir önceki aya göre artışın hızlandığı tek sektör makine ve metal ürünler oldu. Bu durum, sektörde yeni siparişlerin yeniden büyümeye geçmesine bağlı olarak firmaların fiyatlama gücünün artmasından kaynaklandı. Anket kapsamındaki en düşük oranlı artış ise satış fiyatlarının hafif şekilde yükseldiği tekstil ürünlerinde görüldü.

Açıklamada görüşlerine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, son verilerin Türk imalatçılarının giderek daha zorlu bir faaliyet ortamıyla karşı karşıya kaldığına ve yeni sipariş almanın güçleştiğine işaret ettiğini, öte yandan, enflasyonist baskıların hafiflemesinin ileriye yönelik iyimserlik sağladığını belirtti.

ekonomi

5 HAZİRAN
2024

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ

Özel Yayın

14:00

Hakan Güldağ
Ekonomi Gazetesi
Yönetim Kurulu Başkanı

Tamer Atabarut
Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi
Sürdürülebilirlik Akademisi
Üye Ağı Başkanı

Sultan Tepe
İstanbul Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Üyesi
Sürdürülebilirlik Platformu Başkanı

Ahmet Cemal Dördüncü
UN Global Compact Türkiye
Başkanı

İsmail Yamangil
Schneider Electric Türkiye
Orta Asya Bölge Başkanı

Enise Matbay Ademoğlu
Sanko Holding CSO
Chief Sustainability Officer

İzel Levi Coşkun
Forv/s Mazars CEO'su
Sürdürülebilirlik Elçisi

Sinem Sandıkcı Gökçen
L'Oréal Türkiye
Ülke Genel Müdürü

Alper Çapar
Unilever Türkiye
Orta Asya ve İran
Çamaşır Bakım Kategorisi
Pazarlama Direktörü

Murat Tarakçıoğlu
Cargill Orta Doğu,
Türkiye ve Afrika
Yönetim Kurulu Başkanı
ve CEO'su

Ozan Evliyaoğlu
The Purest Solutions
CEO /Co-Founder

Moderatörler

Şeref Oğuz
Ekonomi Gazetesi
Yayın Kurulu Başkanı

Didem Eryar Ünlü
Ekonomi Gazetesi
Koordinator
Sürdürülebilirlik Editörü

Handan Sema Ceylan
Ekonomi Gazetesi
Yazı İşleri Müdürü

İş Birliğinde

Katkılarıyla

